

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

StV@eduskunta.fi

Asia: HE 56/2026 vp

**KIRJALLINEN LAUSUNTO EDUSKUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNALLE
HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI HYVINVOINTIALUEIDEN
RAHOITUKSESTA ANNETUN LAIN JA SAARISTON KEHITYKSEN EDISTÄMISESTÄ
ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA**

Kuluttajaliitto ry (jäljempänä Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Esityksessä ehdotetaan merkittäviä leikkauksia hyvinvointialueiden rahoitukseen. Tästä esimerkkinä on se, että palvelutarpeen kasvua huomioitaisiin jatkossa rahoituksessa nykyistä vähemmän, 80 %:n sijaan 60 %.

Kuluttajaliitto on [lausunut](#) esityksestä myös sen luonnosvaiheessa. Esittämiemme kommenttien pohjalta ei ole näkemyksemme mukaan tehty jatkovalmistelussa muutoksia esitykseen, minkä vuoksi toistamme esittämämme potilaan näkökulman nyt eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Kuluttajaliitto katsoo, että esityksen tavoitteena olevat valtion säästötoimenpiteet ovat sinänsä hyväksyttäviä ja ymmärrettäviä. Säästötoimien tulee kuitenkin olla kohtuullisia tavoiteltuun päämäärään nähden, jotta hallitusohjelmankin mukaisesti perustuslain mukaiset palvelut saadaan turvattua.

Ehdotetun kaltaisiin leikkauksiin sisältyy riski, että palvelujen tuottamisen painopiste siirtyy ennaltaehkäisevistä palveluista kiireellisten palvelujen turvaamiseen. Seurauksena voi olla kasvava tarve kiireellisille palveluille. Jotta säästöjä saadaan pitkällä aikavälillä, tällainen toimintatapa on kestämaton.

Kuluttajaliitto huomauttaa, että potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaan potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon sekä siihen, että hänen ihmisarvoaan kunnioitetaan. Potilaan oikeudet on otettava huomioon terveystalouden kehittämiseen vaikuttavassa päätöksenteossa.

Keinot ennaltaehkäisevien palvelujen ja esimerkiksi omalääkärimallin kehittämisen rahoittamiseen on turvattava myös jatkossa, jotta säästöjä syntyy. Liian suuret säästötoimet eivät Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan enää vauhdita hyvinvointialueiden meneillään olevia kehittämis- ja sopeuttamispäätöksiä, vaan päinvastoin jarruttavat niitä, vaikeuttavat riittävien terveystalouden järjestämistä ja heikentävät potilaan oikeuksien toteutumista.

Helsingissä 19.5.2026

Kuluttajaliitto ry

Ella Ylikarhu, juristi. OTM, TM